

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН 2022 ОНЫ НАМРЫН ЭЭЛЖИТ ЧУУЛГАН

2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 08-НЫ ӨДӨР, ПҮРЭВ ГАРАГ

ХУРАЛДААНЫ ТЭМДЭГЛЭЛ

НЭГДСЭН ХУРАЛДААН

ХУРАЛДААН ЗОХИОН БАЙГУУЛАХ ХЭЛТЭС

Та хуралдааны тэмдэглэлийн цахим хувьтай дараах
QR кодыг уншуулан танилцах боломжтой.

НЭГДСЭН ХУРАЛДААНЫ ТЭМДЭГЛЭЛИЙН АГУУЛГА

2022 оны 12 дугаар сарын 08-ны өдөр, Пүрэв гараг

Хуралдааны тэмдэглэлийн агуулга	0
Хуралдааны товч тэмдэглэл:	2-11
Хуралдааны дэлгэрэнгүй тэмдэглэл:	12-72
1.Аялал жуулчлалын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүд /Засгийн газар 2022.11.28-ны өдөр өргөн мэдүүлсэн, хэлэлцэх эсэх, нэн яаралтай, үргэлжлэл/	19-20
2.“Хянан шалгах түр хорооны ажиллах хугацааг сунгах тухай” Улсын Их Хурлын тогтоолын төсөл /Хилийн боомтоор ачаа, тээвэр, нүүрс тээвэрлэх болон чөлөөт бүсийн үйл ажиллагаанд учирч байгаа хүндрэлийг шалган тогтоох/	20-37
3.Газрын тосны бүтээгдэхүүний тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төсөл /Засгийн газар 2021.11.29-ний өдөр өргөн мэдүүлсэн, эцсийн хэлэлцүүлэг/	37-51
4.Хот, суурины ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл /Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Баделхан нарын 3 гишүүн 2021.07.05-ны өдөр өргөн мэдүүлсэн, эцсийн хэлэлцүүлэг/	51-53
5.Татварын мэргэшсэн зөвлөх үйлчилгээний тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл /Улсын Их Хурлын гишүүн Д.Цогтбаатар 2022.10.05-ны өдөр өргөн мэдүүлсэн, хэлэлцэх эсэх/	53-59
6.Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн Даатгалын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төсөл /Улсын Их Хурлын гишүүн Г.Тэмүүлэн нарын 3 гишүүн 2022.11.17-ны өдөр өргөн мэдүүлсэн, анхны хэлэлцүүлэг/	59-61
7.Геодези, зураг зүйн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүд /Засгийн газар 2022.10.12-ны өдөр өргөн мэдүүлсэн, хэлэлцэх эсэх/	61-72

**Монгол Улсын Их Хурлын 2022 оны намрын ээлжит чуулганы
12 дугаар сарын 08-ны өдөр /Пүрэв гараг/-ийн
нэгдсэн хуралдааны товч тэмдэглэл**

Улсын Их Хурлын дарга Г.Занданшатар ирц, хэлэлцэх асуудлын дарааллыг танилцуулж, хуралдааныг даргалав.

Хуралдаанд ирвэл зохих 76 гишүүнээс 39 гишүүн хүрэлцэн ирж, 51.3 хувийн ирцтэйгээр хуралдаан 10 цаг 06 минутад Төрийн ордны “Их хуралдай” танхимд эхлэв.

Томилолттой: Т.Аюурсайхан, Ж.Ганбаатар, Д.Өнөрболор, Ж.Чинбүрэн;

Чөлөөтэй: А.Адъяасүрэн, Ж.Батсуурь, Л.Оюун-Эрдэнэ, Б.Чойжилсүрэн;

Эмнэлгийн чөлөөтэй: Ш.Раднаасэд, Д.Сарангэрэл, Ч.Ундрэм;

Тасалсан: С.Батболд, Н.Ганибал, Б.Жавхлан;

Хоцорсон: Ш.Адъяаа-08 минут, С.Амарсайхан-55 минут, С.Ганбаатар-28 минут, Д.Ганбат-44 минут, Т.Доржханд-13 минут, Г.Мөнхцэцэг-07 минут, Н.Наранбаатар-08 минут, М.Оюунчимэг-1 цаг 15 минут, Ж.Сүхбаатар-20 минут, Ц.Сэргэлэн-09 минут, Ц.Туваан-06 минут, Г.Тэмүүлэн-35 минут, Н.Учрал-1 цаг 04 минут, Д.Цогтбаатар-08 минут, Б.Энхбаяр-10 минут, Н.Энхболд-11 минут, Т.Энхтүвшин-08 минут, Ж.Эрдэнэбат-1 цаг 29 минут.

Улсын Их Хурлын дарга Г.Занданшатар Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.4-т заасны дагуу Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Баттөмөр, Б.Пүрэвдорж, Б.Жавхлан нараас ирүүлсэн албан бичгийг танилцуулж, Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Баттөмөр, Б.Пүрэвдорж нар үг хэлэв.

Нэг.Аялал жуулчлалын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүд /Засгийн газар 2022.11.28-ны өдөр өргөн мэдүүлсэн, хэлэлцэх эсэх, нэн яаралтай, үргэлжлэл/

Хэлэлцэж буй асуудалтай холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүн, Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд Х.Нямбаатар, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд Б.Бат-Эрдэнэ, Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга П.Сайнзориг, мөн яамны Хууль зүйн бодлогын газрын дарга Д.Цолмон, мөн газрын ахлах шинжээч Н.Жамъянхүү, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамны Ногоон хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн газрын дарга Б.Буяннэмэх, мөн яамны Аялал жуулчлалын бодлого зохицуулалтын газрын дарга Б.Болортуяа, мэргэжилтэн П.Баярцэцэг, Хуулийн хэлтсийн дарга О.Цогтгэрэл, Иргэний нисэхийн ерөнхий газрын дарга С.Мөнхнасан, “Монголын эрх зүйн судалгаа хөгжлийн төв” Төрийн бус байгууллагын хуульч Р.Лхагвабаяр нар байлцав.

Хуралдаанд Улсын Их Хурлын Тамгын газрын Хууль, эрх зүйн газрын дарга Г.Агар-Эрдэнэ, мөн газрын Байнгын хорооны асуудал хариуцсан хэлтсийн дарга Д.Энхбат, мөн хэлтсийн Эдийн засгийн байнгын хороо хариуцсан ахлах зөвлөх Д.Мягмарцэрэн, референт Г.Баярмаа, Хяналт шалгалт, үнэлгээний газрын дарга

Ц.Батбаатар нар байлцав.

Аялал жуулчлалын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүдийн хэлэлцэх эсэх асуудал санал хураалтаар үргэлжлэв.

Г.Занданшатар: Байнгын хорооны саналаар Аялал жуулчлалын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн Аялал жуулчлалын тухай хуулийг хүчингүй болсонд тооцох тухай, Иргэний хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Зөрчлийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Зөвшөөрлийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай, Амьтны тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай, Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Төсвийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслүүдийг үзэл баримтлалын хүрээнд хэлэлцэх нь зүйтэй гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн: 42

Татгалзсан: 13

Бүгд: 55

76.4 хувийн саналаар Байнгын хорооны санал дэмжигдлээ.

Аялал жуулчлалын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүдийг үзэл баримтлалын хүрээнд хэлэлцэхийг дэмжсэн тул анхны хэлэлцүүлэгт бэлтгүүлэхээр Эдийн засгийн байнгын хороонд шилжүүлэв.

Уг асуудлыг 10 цаг 31 минутад хэлэлцэж дуусав.

Н.Лхагвабаяр. Лхагвабаяр яасан энэ байна, босоорой.

Ингээд ажлын хэсгийн гишүүдийг танилцууллаа.

Гишүүд асуулт асууж, үг хэлж дууссан байгаа. Одоо бол Байнгын хорооны саналаар санал хураалт явуулна.

Байнгын хорооны саналаар Аялал жуулчлалын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн Аялал жуулчлалын тухай хуулийг хүчингүй болсонд тооцох тухай, Иргэний хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Зөрчлийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Зөвшөөрлийн тухай хуульд нэмэлтэд оруулах тухай, Амьтны тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай, Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Төсвийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслүүдийг үзэл баримтлалын хүрээнд хэлэлцэх нь зүйтэй гэсэн саналын томьёоллоор санал хураалт явуулна.

Адъяаа гишүүн суудалдаа асуугаарай, санал хураалт явуулна.

Санал хураалт эхний санал хураалт учраас өнөөдрийн эхний санал

ДЭЛГЭРЭНГҮЙ ТЭМДЭГЛЭЛ

Одоо бид Аялал жуулчлалын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүдийн хэлэлцэх эсэх асуудлыг үргэлжлүүлэн хэлэлцэнэ.

Ажлын хэсгийн гишүүдийг оруулъя.

Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд Бат-Өлзийн Бат-Эрдэнэ, Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга Пүрэвжавын Сайнзориг, Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны сайд Хишгээгийн Нямбаатар, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамны Аялал жуулчлалын бодлого зохицуулалтын газрын дарга Батсүхийн Болортуяа, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамны Ногоон хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн газрын дарга Борисын Буяннэмэх, Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны Хууль зүйн бодлогын газрын дарга Дорждэрэмийн Цолмон. Цолмон дарга яасан бэ? Хууль зүйн яамныхан яасан бэ? Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамны Хуулийн хэлтсийн дарга Сүхбаатарын Цогтгэрэл, Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны Хууль зүйн болон газрын дарга Нармандахын Жамъянхүү. Жамъянхүү тийшээ суу. Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамны Аялал жуулчлалын бодлогын зохицуулалтын газрын мэргэжилтэн Паламдоржийн Баярцэцэг, ИНЕГ-ын дарга Содномцэрэнгийн Мөнхнасан, Монголын эрх зүйн судалгаа хөгжлийн төв ТББ-ын хуульч Ренчинпүрэвийн

хураалтын бүртгэлийн санал
хураалтыг явуулж байна.

бэлтгүүлэхээр Эдийн засгийн байнгын
хороонд шилжүүлж байна.

Наранцогт дарга аа би таныг энэ бүртгэлийн санал хураалтад оролцохгүй байгаа гишүүдийг тасаар бүртгэж бай гэж хэлсэн шүү. Санал хураалтад оролцоогүй гишүүд хүртэл ирснээр бүртгэгдээд байгаа энэ асуудал гарсан шүү дээ. Тэгээд худлаа мэдээлэл, хэвлэл мэдээллийн хэрэгсэлд өгдгөө боль.

14 гишүүн ирцийнхээ бүртгэлд ороорой. Одоо санал хураалт явуулна.

Байнгын хорооны саналаар хуулийн төслүүдийг үзэл баримтлалын хүрээнд хэлэлцэх нь зүйтэй гэсэн саналын томьёоллоор санал хуралт.

Төслүүдийг хэлэлцэх нь зүйтэй гэж гишүүдийн олонх үзсэн тул төслүүдийг үзэл баримтлалын хүрээнд хэлэлцэн дэмжихийг тооцлоо.

Гэхдээ анхны хэлэлцүүлэгт бэлтгүүлэх явцдаа Эдийн засгийн байнгын хороон дээр анхаарах зүйл маш их байна гэдгийг одоо гишүүд маш их ярьсан. Зайлишгүй эдийн засгийг төрөлжүүлэх шаардлагатай байгаа учраас бодлогоо дэмжиж, гишүүд дэмжиж байгаа. Энийг асуулт саналын үед болон дэмжсэн, дэмжээгүй, үг хэлэх үедээ илэрхийлсэн ногоон хөгжлийн эрин үе гэгчхээд тэр амьтан, тэгээд л одоо олон асуудлуудаар дутуу, дутуу боловсруулсан, үг үсгийн зөрүүтэй найруулгын алдаатай маш олон асуудал байгаа. Энэ Хууль зүй, дотоод хэргийн яам ч бас хянаж байх хэрэгтэй. Хууль зүйн яамныхан алга байна. Нэлээн одоо анхаарлын тэмдэгтэйгээр гишүүд дэмжсэн гэдгийг сануулаад анхны хэлэлцүүлэгт